

ligt sammenblandet Samfund søge virkelig udøvende Religionsfrihed eller det, der skal befordre Religionsfriheds-Indretningen, da begjære vi en Modsigelse; thi de Verdslige, der ikke selv have tilegnet sig Christen Tro, kunne ikke give, hvad de ikke selv have, idet de ikke have anden Religion end den udvortes Beskjendelse, der paalægges dem ved kongelige Forordninger. Hvad vi, der have levende tilegnet os Christen Tro, kalde den frie Annæmmelse af Religionen, den frie Opbyggelse i den, det kan kun gives af dem, som have den, og ikkun de kunne forplante den samme frie Religion fra sig selv til Andre, og ikkun de kunne ønske den sande Religionsfrihed for Andre. — Men nu siger man: vi have her vedtaget en Lov, der giver alle de fra Statskirken afsvigende Troesamfund eller de ikke anerkjendte Troesamfund Frihed, nemlig Frihed til at lade være at døbe deres Børn, Frihed til at lade deres Ugteskaber være udenfor vor Folkekirkes Brudevielse, og Frihed for deres Børn fra Confirmationen; — men jeg siger, vi have slet ikke givet nogen af de ikke anerkjendte Troesamfund i Danmark Andet, end hvad de selv have forud taget sig, uden at adspørge eller ansøge enten Staten eller os derom; thi, havde Baptisterne ikke selv taget sig denne Frihed, som de have, saa at den nu var bestaaende for vore Dine, og bestaaende for vore Dine i en god Stikkelse, saaledes at vi idetmindste see, at den ikke er skadelig, men gavnlig for Staten, da gave vi nu ikke denne Lov her; thi, var der kommet Andragender herom, da Baptisternes første Tilværelse skeete i Danmark, da vilde man have anseet det for ligesaa godt som det farligste Kjæteri, der skulde forvises. Det er altsaa nu Erfaringens Vidnesbyrd, at, til at bevirke kirkelig Frihed, skal Frihed for Troens Forkyndelse begynde i Aand og Sandhed; den kan ikke komme af noget Udvortes, men alene af Troens egen aandelige uovervindelige Magt, der, uagtet al ydre Modstand, gjør sig gjældende til at forplante sig til Flere og Flere, og hvilke Love disse da foreskrive sig selv efter Guds eget Ord, dem holde de, om ogsaa hele Verdens Magt sætter sig derimod. Det er paa denne den Christne Troes gamle Wei, som Baptisterne ere gaaede frem til deres

Troes-Frihed, og som alle frie Religionsamfund i hele Verden alle Dage ere gaaede frem paa, det er ogsaa paa denne Wei, at Folkekirken Frihed alene i Gjærning og Sandhed vil kunne fremkomme. Nu hørte vi nok, at der lovedes Frihed for Sognebaandet til en anden Tid af en høierwaardig Taler, naar nemlig Sagen kommer frem om Folkekirken's Forfatning, men jeg er saa vis paa, som jeg staaer her, at, naar denne Sag ogsaa kommer frem, da kommer Folkekirken dog ikke til den Frihed, som de, der søle hvad sand og virkelig udøvende Troesfrihed er, kunne være tjente med (Hør!); thi det, hvad dertil hører, kan ikke forenes i et blandet Samfund som Folkekirken, det er en Umulighed, som jeg sagde; thi de, der ikke selv have Troesfrihed, eller søle nogen Trang til frivilligt at annamme den Christne Tro, kunne umuligt indsee, at Andre kunne have en Trang dertil, og bør have Frihed til mere Tro og Gudsdyrkelse, end de ville have Frihed til; thi det var, hvis det var anderledes, at give, hvad man ikke kan give. — Men hvorledes kan da denne Frihed opnaaes i Folkekirken? Den kan opnaaes derved, at de, som søle Trang til den, tage den selv, og, forsaavidt de ogsaa have mere og mere tiltaget sig selv denne Frihed, er den virkelig tildeels paa sine Steder tilstede. — Jeg selv har ikke havt saa Lidet at bestille med at virke til gudelige Forsamlings Afholdelse og Religionens Forplantelse ved det frie Ord paa en Tid, da baade jeg og Flere forfulgtes og dømtes derfor, men herved blev Friheden vunden i dette Stykke, og senere have ogsaa flere og flere af Præsterne fulgt dette Exempel, hvorved flere af deres Menigheds sande og levende Medlemmer fra deres egne og fra andre Sogne frit have forsamlet sig til gudelig Opbyggelse, og forsaavidt er dette Sognebaands Løsning i denne Retning virkelig mange Steder livagtigt tilstede i Danmark; og, naar de saaledes mere og mere selv tage sig denne kirkelige Frihed ogsaa til Udøvelse af Sacramenterne, uden at spørge om Tilladelse, hverken til Høire eller Venstre, da vil der snart opstaae et Exempel, der vil vise, at der er ikke Noget at frygte fra Statens Side, for at tillade det; vi behøve da, ligesom her angaaende Baptisterne og de øvrige ikke